

Formandens mundtlige beretning

Generalforsamlingen den 29. marts 2022

Det glæder mig at vi i dag kan holde en generalforsamling uden myndigheds-restriktioner for første gang i tre år. Vi har i lighed med mange andre børsnoterede virksomheder valgt at gøre generalforsamlingen til en digitalt afholdt generalforsamling med mulighed for at deltage her i Nuuk. Det betyder, som dirigenten nævnte, at der livestreames via VPinvestorportalen. Jeg vil byde alle velkommen her i banken og til jer der ser med via livestream.

Grønlandsbanken kom ud af 2021 med et resultat på 158,8 mio. kroner før skat. Ved indgangen til 2021 havde Grønlandsbanken en forventning om et overskud før skat i intervallet 115-135 millioner kroner, og i lyset af COVID-19 og den usikkerhed der trods alt har været i løbet af året, vurderer bestyrelsen derfor at resultatet er tilfredsstillende. Bankdirektør Martin Kviesgaard vil senere gennemgå bankens årsrapport mere detaljeret.

I en tid, hvor krigen i Ukraine trækker lange skygger over Europa, kan det være svært at samle tanker om at kigge bagud på 2021. Men nu er dette bankens generalforsamling og fokus er på året der er afsluttet. Jeg vil derfor som vanligt kommentere på den økonomiske udvikling i og udenfor banken i 2021, men også kigge lidt frem.

2020 bød på en svag økonomisk vækst i Grønland og selvom det er udtryk for en opbremsning pga. COVID-19 var det positivt i sammenligning med næsten alle andre lande. Vi vurderer at aktivitetsniveauet i 2021 steg igen med en vækst i BNP på over 2%. Landskassen kom ud med et minus på 134,8 mio. i 2020 og antagelig et mindre underskud i 2021, men under alle omstændigheder var det beskedne underskud.

Når Grønlands økonomi kom så forholdsvist gunstigt igennem 2020 og 2021 skyldes det primært at den indenlandske økonomi fungerede, herunder at fiskeriet og byggeriet ikke oplevede nedlukninger. De økonomiske konsekvenser ser dermed overskuelige ud, selvom der har været brancher, borgere og områder der har været påvirket mærkbart. Samtidig har bloktilskuddets stabilitet naturligvis understøttet økonomien.

Den høje aktivitet i bygge- og anlægssektoren fortsatte i 2021. Derudover oplevede turismebranchen en svag fremgang, mens fiskeriet for første gang i flere år oplevede en negativ vækst.

Vender vi blikket mod fiskeriet, er branchen ramt af faldende priser. Fiskeriet er fortsat Grønlands største indtægtskilde, når der ses bort fra bloktilskuddet, og hvis det skal forblive sådan, er det nødvendigt at sikre, at erhvervet udvikler sig økonomisk og biologisk bæredygtigt.

Prisudvikling på fiskeriprodukter har Grønland kun lille indflydelse på, mens forvaltningen af ressourcerne er noget vi selv bestemmer. Rejefiskeriet følger den biologiske rådgivning. Det sikrer bæredygtighed og via MSC-certificering bedre salgspriser.

Omvendt forholder det sig for torsk og indenskærs hellefisk, hvor kvoterne endnu en gang er fastsat på et betydeligt højere niveau end den biologiske rådgivning. Det er hverken økonomisk eller biologisk bæredygtigt.

GrønlandsBANKEN har tidligere omtalt udviklingen, som "et glidende kollaps" i det indenskærs fiskeri, og udviklingen i 2021 har ikke ændret den vurdering. Med fiskerikommissionens rapport er

der nu et grundlag for konstruktive reformer i fiskeriet, som kan genskabe et bæredygtigt fiskeri til gavn for samfundet og hvor Grønlandsbanken meget gerne vil bidrage med finansiering.

COVID-19 ramte turismeerhvervet hårdt i 2020, mens der har været fremgang fra sommeren 2021 og lige nu ser det meget positivt ud for udviklingen i 2022. Samtidig er det yderst positivt at se at der i disse år bygges hoteller, skabes nye oplevelsesmuligheder og nye samarbejder etableres. På sigt forventer vi en betydelig turismeudvikling på baggrund af de muligheder som lufthavnsbyggerierne skaber. Vi ser det som en attraktiv mulighed for Grønland og også her ser vi frem til, at være en aktiv finansieringspartner i den udvikling.

Når man kommer til Nuuk er det store lufthavnsbyggeri ganske markant. Men markant er også at opleve de mange byggekraner overalt i byen. Det viser at der er optimisme og virketrang. En udvikling man også i mindre målestok kan opleve i Ilulissat og som bankens bestyrelse også ved selvsyn kunne opleve i august da vi besøgte Sisimiut.

Den store byggeaktivitet og den afledte bolighandel har betydet at banken i 2021 har formidlet rekord mange realkredit-udlån for ca. kr. 1,2 mia. Urbaniseringen har medført stigende boligpriser siden 2015, men det er alligevel bankens vurdering, at prisudviklingen er godt funderet, hvilket er gennemgået mere detaljeret i samfundsafsnittet i bankens årsrapport.

Bæredygtighed har endnu kun i begrænset omfang påvirket boligbyggeriet og boligmarkedet, men grøn omstilling på energiområdet, stigende forventninger til energioptimering og materialevalg og mulighederne for ex. Miljølån må efterhånden forventes at påvirke værdien af fast ejendom enten op eller ned afhængig af graden af bæredygtighed i den enkelte bolig.

For de aktionærer, der har læst samfundsafsnittet i bankens årsrapport, er det forhåbentlig tydeligt, at bæredygtighed er et fokusområde, som vi i banken mener er væsentligt når Grønland og virksomhederne skal konkurrere i fremtiden.

Den øgede eksponering på Grønland udstiller landet og det vi gerne vil sælge, bliver vurderet med en international målestok. Bæredygtigheds-agendaen præger allerede fiskeri og turisme og det er forventeligt at det snart overføres til stort set alle brancher. GrønlandsBANKEN ser to væsentlige skridt på vejen mod at sikre, at virksomheder og samfund høster mulighederne og navigerer uden om risiciene:

For det første mener vi, at Selvstyret fortsat skal fastlægge og kommunikere ambitioner og ikke mindst strategier for samfundsøkonomien bundet sammen af fællesnævneren *bæredygtighed*.

For det andet er der behov for, at virksomhederne udvikler og forandrer forretningsmodellerne, som gør dem i stand til at høste de gevinster og adressere de risici som bæredygtighedsdagsordenen medfører.

GrønlandsBANKEN ser det under alle omstændigheder, som en yderst spændende fremtid med unikke muligheder.

Vi forventer at væksten i samfundsøkonomien fortsætter ind i 2022 og drives yderligere af det private forbrug, bygge- og anlægssektoren samt af vækst i turismen. Vi begynder at tro på en fremtid, hvor Covid-19 ikke giver store udfordringer i Grønland, men den forfærdelige krig i Ukraine påvirker også i Grønland. Grønlands eksport til Rusland, markedsuro om rente og inflationsforventninger giver usikkerhed, ligesom cyber-risikoen er markant.

Vender vi blikket mod os selv, så kom GrønlandsBANKEN ud af 2021 med et resultat på 158,8 mio. kroner før skat og både basisdriften og egenkapitalforrentningen er steget. Bankdirektør Martin Kviesgaard vil som nævnt gennemgå regnskabet mere detaljeret om lidt.

Efter pæn udlånsvækst i 2019 og 2020 er udlånet faldet i 2021. Udlånet er faldet med kr. 223 mio. og udgør kr. 3.784 mio. ved udgangen af 2021. Faldet i udlånet er en følge af en kortvarig udlåns-top ultimo 2020, hvor flere større byggefinansieringer efterfølgende er afsluttet og er erstattet af realkreditfinansiering, hvor vi som tidligere nævnt har formidlet godt 1,2 mia. kr.

Samtidig har der været vækst i pensions- og forsikringsområdet, hvor banken nu har i alt mere end 15.000 pensionskonti og forsikringsaftaler. Det betyder også, at der har været travlt i banken og jeg skal her takke medarbejderne for en forbilledlig indsats. Der er udvist en fantastisk omstillingsparathed i en periode, hvor Covid-19 har betydet løbende og hurtige forandringer i dagligdagen. Stor tak for det!

Kigger vi på noget som plejer at interessere aktionærerne, så foreslår bestyrelsen at der udbetales udbytte på kr. 40 pr. aktie. Sidste år udloddede banken kr. 25 pr. aktie i udbytte.

Samtidig lægges der yderligere på bankens egenkapital og vi har herefter en solvensprocent på 24,4 mod 23,5 i 2020. Det skal ses i lyset af at banken i oktober modtog det nye NEP-krav fra Finanstilsynet, der indføres fra 1. Januar 2022 til 2027.

NEP-kravet var ikke nogen overraskelse for banken og det var en følge af, at banken er udpeget som SIFI-institut, hvor kapitalkravene er større. Det betød også, at banken i december besluttede et nyt kapitaltarget for kernekapital på 24%. Samtidig oplyste vi at banken forventer, at den del af NEP-kravet der ikke kan opfyldes med kernekapital indenfor målet på 24%, vil blive opfyldt med primært SNP-udstedelser og sekundært supplerende kapital. Som en følge heraf har vi lavet den første SNP-udstedelse i oktober på 50 mio.

Det samlede kapital- og NEP-krav vil, når det er indfaset, udgøre ca. 30% og dertil skal lægges en ekstra buffer som myndighederne forventer. Disse krav er nogenlunde som man ser dem for store SIFI-institutter, men da det ikke er realistisk at et mindre institut som Grønlandsbanken kan etablere avancerede statistiske modeller til nedvægtning af de risikovægtede aktiver, som store SIFI'er gør, så er der i stedet fundet en anden løsning.

Banken oplyste i fondsboersmeddelelse i oktober, at der er indgået en aftale med erhvervsministeriet om delvis dækning af udstedelsesomkostninger ved udstedes af SNP eller supplerende kapital. I praksis betyder det at banken får "level playing field" i.f.t. både store og små pengeinstitutter idet vi i praksis får dækket omkostninger fra den del af NEP-kravet, der overstiger det som et medlem af foreningen af lokale pengeinstitutter har.

For aktionærerne betyder det, at vi vurderer at der ikke bliver nævneværdige omkostninger til kapitaludstedelser ud over hvad der dækkes af aftalen. Det betyder også at der principielt kun er behov for at øge egenkapitalen ved konsolidering af overskud, såfremt der er vækst i bankens udlån og garantier idet vi i dag allerede har nået kapitalmålet. Med andre ord så bør overskud fremover alene anvendes til dækning af den vækst der er i forretningen eller udloddes til aktionærerne. Det synes vi er en attraktiv situation at være i.

Kigger vi på det år vi er gået ind i så forventer vi en positiv udvikling i den traditionelle bankforretning også i 2022.

Banken vil naturligvis være udfordret af det fortsat lave renteniveau og stigende compliance-omkostninger. Den sædvanlige usikkerhed om kapitalmarkederne påvirker også bankens

kursreguleringer. Tab og nedskrivninger forventer vi dog fortsat på et lavt niveau og COVID-19-risikoen vurderes aftagende. Omvendt giver krigen i Ukraine usikkerhed om både inflation og renteutvikling og så håber vi naturligvis ikke at krigen eskalerer yderligere, men forhåbentlig finder en fredelig løsning. Bankens forventning til årets resultat før skat i 2022 er herefter kr. 120-140 mio. som udmeldt i januar i fondsbørsmeddelelse.

Den seneste rapportering om CSR kan læses i "Redegørelsen om GrønlandsBANKENS samfundsansvar i 2021" på bankens hjemmeside. På hjemmesiden er der også redegjort for, hvordan vi forholder os til "Anbefalinger for god selskabsledelse".

Banken har for at understøtte sit fokus på god ledelse og etisk ansvar valgt at følge reglerne om at banken skal have en "Politik for sund virksomhedskultur". Sund virksomhedskultur favner bredt fra CSR og UN Global Compact til indsatsen mod at blive misbrugt til hvidvask og efterlevelse af god skik reglerne. Banken har implementeret sund virksomhedskultur, som en integreret del af udviklingssamtaler med medarbejderne. Derudover er etableret en whistleblower ordning og alle medarbejderne gennemgår et årligt kursus i hvidvaskbekæmpelse, ligesom der indberettes årligt om bankens indsats for at efterleve reglerne om hvidvask.

Som dirigenten indledningsvist nævnte, så har bestyrelsen stillet forslag til ændring af vedtægter. Selskabsloven er ændret sådan, at banken jf. selskabsloven, skal udarbejde en vederlagsrapport. Vederlagsrapporten skal ifølge selskabsloven fremadrettet fremlægges til vejledende afstemning på bankens ordinære generalforsamling. Som følge af dette, foreslås det at vederlagsrapporten indgår som et fast punkt på generalforsamlingens dagsorden i vedtægterne.

Grønlandsbankens direktion har i 2021 bestået af bankdirektør Martin Kviesgaard. I henhold til Lov om Finansiell Virksomhed, skal formandens beretning indeholde en redegørelse for aflønningen af virksomhedens direktion. Aflønningen udgjorde 3,412 mio. kroner i 2021 mod 3,338 mio. kroner i 2020. Lønpakken består af løn inkl. pension, ferie-frirejse og fri bil, telefon og internet efter gældende regler i Grønland. Udover lønpakken, er der for året beregnet en fratrædelsesforpligtelse på 284 tkr., som kun under nogle givne forudsætninger kan komme til udbetaling og såfremt direktøren fortsat er ansat i en årrække. Aflønningen forventes, som hidtil løbende justeret med almindelig lønudvikling og med et forhøjet pensionsbidrag fra 2022.

Inden jeg afslutter bestyrelsens beretning, vil jeg benytte lejligheden til at rette en stor tak til bankens mange kunder, der har valgt at lægge deres forretninger hos os og tak til de mange forretningsforbindelser og ikke mindst bankens aktionærer for et godt og konstruktivt samarbejde det forgangne år. Samtidig vil jeg også igen takke bankens medarbejdere for indsatsen i 2021.

Ifølge vedtægterne afgår Kristian Frederik Lennert, Maliina Bitsch Abelsen og Peter Angutinguaq Wistoft fra bestyrelsen, da deres valgperiode udløber. Bestyrelsen foreslår genvalg af Kristian Frederik Lennert, Maliina Bitsch Abelsen og Peter Angutinguaq Wistoft for en to-årig periode.

Tak for opmærksomheden!